

I Maltagliati

at synge et liv

Foto: Tommy Bay

I Maltagliati

at synge et liv

En kvinde. En radio. En pastaret og først og fremmest sang.

I Maltagliati
at synge et liv

Instruktion:	Sandra Pasini
Co-instruktion:	Ana Woolf
Medvirkende:	Sandra Pasini
Scenografi, rekvisitter og kostumer:	Antonella Diana
Musik:	Hector Berlioz, Johannes Brahms, Christoph Willibald Gluck, Sandra Pasini og italienske folkesange.
Tekster:	Beatrice Bugelli, uddrag af bogen «Beatrice» af Paolo Ciampi, uddrag af Højsangen, digte af Nâzım Hikmet, Giacomo Leopardi og Halfdan Rasmussen.
Musikkonsulenter:	Roberto Diana og Annemarie Waagepetersen
Indtaling:	Claus Johansen
Lyd:	Verner Kjersgaard
Lysdesign:	Mischa Twitchin og Ana Woolf
Værksted:	Frederik Gravgaard
Teknisk afvikling:	Simone Morosi
Oversættelse:	Lene Waage Petersen
Produktion:	Teatret OM
Tak til:	Leo Sykes, Iben Nagel Rasmussen og Claus Stampe

I Maltagliati handler om en gammel kvinde, som står i sit køkken og tilbereder en pastaret til en gæst. I løbet af en formiddag genlever hun sit liv igennem sange.

Jeg har altid været interesseret i de italienske folkesange, fordi de formidler almindelige menneskers følelser, længsler og drømme. Sangene er de jævne menneskers stemme og indeholder alle aspekter af et hverdagsliv: arbejde, kærlighed, kamp, fødsel og død. Musikken og sangen har altid været en stor del af mit arbejde og jeg har sat musik til tekster i de fleste af Teatret OMs forestillinger. Både musik og sang er internationalt og selvom man ikke forstår sproget fornemmer man stemningen og følelserne. Ligesom i mange andre af Teatret OMs forestillinger kommer teksten ikke i første række.

Idéen til en sangforestilling opstod efter at jeg havde læst Bruce Chatwins bog »Drømmespor« om de australske aboriginere og deres mytiske sange fra Drømmetiden, hvor deres forfædre sang landet frem. Disse sange har gennem århundreder gjort det muligt for aboriginerne at finde vej, når de begav sig på vandring gennem det australske landskab. I stedet for et kort har de sunget sig gennem landskabet og har på den måde rekonstrueret deres rejse på samme måde som kvinden i forestillingen laver et sangkort over sit liv.

Langt senere i arbejdsprocessen stødte jeg på bogen »Beatrice«, om den analfabetiske digter og fårehyrde fra Toscana, Beatrice Bugelli, som levede i 1800-tallet og havde et særligt talent for at synge og improvisere på vers. Bogen er en samling samtaler med Beatrice foretaget da hun var over 80 år gammel. Jeg blev meget fascineret af hende fordi hun trods et hårdt fysisk liv med store sorger bevarede en optimistisk tilgang til livet. Efter dette »møde« opstod historien om et kvindeliv fortalt igennem sang.

Sandra Pasini

1. Testo: Giacomo Leopardi
Musica: Sandra Pasini

Che fai tu, luna, in ciel? Dimmi che fai,
silenziosa luna?
Sorgi la sera, e vai,
contemplando i deserti; indi ti posi.

2. Canto popolare abruzzese

Nebbia nella valle e nebbia sui monti,
nella campagna non c'è nessuno.
Addio, addio, amore,
cade e si raccoglie
l'uliva
e cadono all' albero le foglie.
Cade l'uliva e cade la ginestra,
cade l'uliva e il fogliame della ginestra.
Addio, addio amore.

3. Testo: Giacomo Leopardi
Musica Sandra Pasini

Per montagna e per valle,
per sassi acuti, ed alta rena, e fratte,
al vento, alla tempesta, e quando
avvampa
l'ora, e quando poi gela,

corre via, corre,
Varca torrenti e stagni,
cade, risorge, e più e più s'affretta,
senza posa o ristoro,
lacerato, sanguinoso;
infin ch'arriva

Dimmi, o luna, dimmi:
ove tende
questo vagar mio?

... s'avess'io l'ali
Da volar su le nubi,
E noverar le stelle ad una ad una...

1. Tekst: Giacomo Leopardi
Musik: Sandra Pasini

Hvad laver du, Måne, på himlen? Sig mig,
hvad laver du, tavse Måne?
Du står op om aftenen, og vandrer
betragtede henover ørkener; og så går
du ned.

2. Folkesang fra Abruzzerne

Tåge i dalen og tåge i bjergene,
der er ingen ude på markerne.
Farvel, farvel, min elskede.
Oliven falder ned og samles ind,
træets blade falder
oliven falder, gyvel falder
oliven falder og gyvelens blade
Farvel, farvel,
min elskede.

3. Tekst: Giacomo Leopardi
Musik: Sandra Pasini

Over bjerge gennem dale,
over skarpe sten, gennem sand og krat
i blæst og storm, og når middagsheden
brænder, og når kulden bider,

iler han, iler,
krydser vandløb og moser,
falder, rejser sig igen, skynder sig mere
og mere,
uden ophør eller hvil,
forrevet, blødende... og når omsider...

Sig mig, Måne, sig mig:
hvorhen stræber
denne min vandren?

Hvis jeg havde vinger
og kunne flyve over skyerne
og tælle stjernerne én efter én...

4. Testo: Nazim Hikmet
Musica: Sandra Pasini

Il vento cala e se ne va
lo stesso vento non agita
due volte lo stesso ramodi ciliegio
Gli uccelli cantano nell'albero
ali che voglion volare
La porta è chiusa
bisogna forzarla
bisogna vederti, amore mio,
sia bella come te, la vita
sia amica e amata come te
so che ancora non è finito
il banchetto della miseria
ma finirà...

5. Testo: Nazim Hikmet
Musica: Sandra Pasini

Il più bello dei mari è quello che non
navigammo
il più bello dei nostri figli non è ancora
cresciuto
i più belli dei nostri giorni non l'abbiamo
ancora vissuti
e quello che vorrei dirti di più bello
non te l'ho ancora detto

6. Testo: Cantico dei cantici
Musica: Sandra Pasini

Fammi sentire la tua voce ancora
il tempo del canto è tornato
tu mi hai rapito il cuore
con un solo tuo sguardo
il tempo del canto è tornato

7. Testo: Beatrice Bugelli
Musica: Sandra Pasini

Prima che ti abbandono, amore mio
Tutte le lingue morte parleranno
E le fontane doneranno vino
I pesci nell'asciutto nuoteranno
Prima che io ti lasci e t'abbandoni
Perfino gli aranci faranno limoni

4. Tekst: Nazim Hikmet
Musik: Sandra Pasini

Vinden lægger sig og forsvinder
den samme vind ryster ikke
to gange den samme kirsebærgren
Fuglene synger i træet
vinger der snart vil flyve
Døren er lukket
jeg må slå den ind,
jeg må se dig, min elskede
må livet være smukt som dig,
venligt og elsket som dig;
jeg ved at endnu er den ikke slut
elendighedens banket,
men engang vil den slutte...

5. Tekst: Nazim Hikmet
Musik: Sandra Pasini

Det dejligste hav er det vi aldrig har
besejlet
det dejligste barn er det der endnu ikke
er født
de dejligste dage i vort liv har vi endnu
ikke levet,
og det dejligste jeg vil sige dig
har jeg endnu ikke sagt

6. Tekst: Højsangen
Musik: Sandra Pasini

Lad mig høre din stemme igen
Sangens tid er kommet tilbage
du har berøvet mig mit hjerte
med et enkelt blik
Sangens tid er kommet tilbage

7. Tekst: Beatrice Bugelli
Musik: Sandra Pasini

Før jeg slipper dig, min elskede
Vil alle døde sprog tale
Og kilderne vil give vin
Fiskene vil svømme på land
Før jeg forlader dig og slipper dig
Vil appelsintræerne bære citroner

8. Canto popolare

La donnina che semina il grano
volta la carta si vede il villano
il villano che zappa la terra
volta la carta si vede la guerra
e la guerra con tanti soldati
volta la carta si vedon i malati
e i malati con tanto dolre
volta la carta si vede il dottore
e il dottore che fa la ricetta
volta la carta si vede concetta
e concetta che serra le porte
volta la carta si vede la morte

9. Testo: Beatrice Bugelli Musica: Sandra Pasini

Chi v'amera, ben mio, se non v'amo io?
Chi m'amerá se non m'amate voi?
Chi avrá pietá del dolor mio,
altri che voi di me, amore mio?
Chi avrá pietá del mio dolore
altri che di me, caro mi'amore?

10. Testo: Beatrice Bugelli Musica: Sandra Pasini

Una fontana non puó far due fiumi;
e se li fa, non li puó far correnti:
Una candela non puó far due lumi;
e se li fa, non li puó far lucenti.
Una campana non puó far due suoni,
e se li fa, non li puó far sonori.
Una ragazza che ha due amatori,
tutti due non li puó far contenti.
E li puó far contenti se lei vuole:
uno di fatti, l'altro di parole.
E li puó far contenti se volesse:
uno di fatti, l'altro di promesse.

8. Folkesang

Konen der går og sår korn,
vend kortet, så ser du bonden,
bonden der graver sin jord,
vend kortet, så ser du krigen
krigen med mange soldater,
vend kortet, så ser du de syge
de syge med mange smerter,
vend kortet, så ser du doktoren
doktoren der skriver recepter
vend kortet, så ser du Concetta
og Concetta slår slåen for døren
vend kortet, så ser du døden.

9. Tekst: Beatrice Bugelli Musik: Sandra Pasini

Hvem vil elske dig, min skat, hvis jeg ikke
elsker dig?
Hvem vil elske mig, hvis du ikke elsker
mig?
Hvem vil føle medynk med min smerte,
andre end dig, min elskede?
Hvem vil føle medynk med min smerte,
andre end dig, min kæreste ven?

10. Tekst: Beatrice Bugelli Musik: Sandra Pasini

En kilde kan ikke lave to floder
og hvis den gør, så flyder de ikke af sted
Et lys kan ikke lave to flammer,
og hvis det gør, så skinner de ikke.
En klokke kan ikke lave to toner,
og hvis den har, så klinger de ikke.
En pige der har to kærestes,
kan ikke gøre dem begge glade.
Hun kan gøre dem glade, hvis hun vil:
den ene med gerning, den anden med
ord.
Hun kan gøre dem glade, hvis hun ville
den ene med gerning og den anden med
løfter.

11. Canto popolare siciliano

Ho visto una bella alla finestra, innafiava
il basilico
io gli ho detto
dammene un po'
lei mi risponde é tutto tuo
adesso vado che mia madre é a messa
poi te lo do con tutto il vaso
al ritorno ci ripasso
e non c'era piú il vaso ne' il basilico
eccolo li' eccolo la' di notte si pianta il
basilico

11. Siciliansk folkesang

Jeg så en køn pige i vinduet
hun stod og vandede basilikumplanten
jeg sagde til hende:
giv mig en smule
hun svarede: det er alt sammen dit;
Nu går jeg, for min mor er i kirke,
så gi'r jeg dig det hele og urtepotten med.
På hjemvejen kom jeg forbi igen
der var hverken urtepotte eller basilikum,
om natten planter man basilikum.

12. Tekst: Halfdan Rasmussen Musik: Sandra Pasini

Gå stille og tyst gennem verden.
Hver drue skal bære sin vin.
Hver menneskedrøm er en høj sang.
Vær tro mod den drøm som er din.

En dag skal du drømme alene.
Alene blev drømmen et savn.
Gå nær til den menneskefødt
og kald dine brødre ved navn.

Uroligt er menneskets hjerte,
bestormet af sorg og fortræd.
Gå ind under stjernenes stilhed
og søg hvad du selv bærer med.

Gå stille og tyst som en skumring.
Lad stilheden bære dig frem.
Hver menneskedrøm er en højsang
som leder den vejløse hjem.

Oversættelse: Lene Waage Petersen

Teatret OM

Buen 15 · 6950 Ringkøbing

Tlf. 97 44 19 89 / 24 24 71 47

teatretom@teatretom.dk · www.teatretom.dk